

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 1 از 7	صورتجلسه کمیسیون مشترک اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی، بهبود محیط کسب و کار و کسب و کارهای دانش بنیان و اقتصاد دیجیتال ☐ عادی ☐ فوق العاده ☒ مشترک رئیس جلسه: علی محمد شریعتی مقدم دبیر جلسه: سهیل پروازی محل جلسه: ساختمان مرکزی اتاق مشهد تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۹/۲۲ ساعت شروع: ۰۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۳۰	 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
-----------------------------------	---	--

دستور کار جلسه:

- ۱- تحلیل وضعیت فضای کسب و کار در کشور و استان
- ۲- بررسی تحقق اهداف اقتصاد دانش بنیان و دیجیتال در برنامه هفتم توسعه.
- ۳- هم اندیشی در خصوص ارتقای شفافیت آماری و بهبود داده های کلان در فضای کسب و کار استان

❖ نکات کلیدی مطرح شده:

حجت میرزایی، رئیس مرکز پژوهش های اتاق بازرگانی ایران

- سهم بخش کشاورزی خراسان رضوی از تولید ناخالص داخلی ممکن است ۱۰ درصد کاهش یابد، درحالی که خدمات مدرن مانند واسطه گری های مالی، حمل و نقل و گردشگری افزایش می یابد.
- خراسان رضوی در تولید اپلیکیشن و فعالیت شرکت های دانش بنیان، پس از تهران رتبه دوم و بعد از آن اصفهان در رتبه سوم است.
- توسعه صنعتی صرفاً با تأسیس صنایع بزرگ میسر نیست؛ بنگاه های بزرگ در سرمایه گذاری مجدد، انتقال فناوری و ارتباط با بنگاه های جهانی مؤثرترند.
- ۷۱ درصد ارزش افزوده استان متعلق به بنگاه های بزرگ است، درحالی که بنگاه های کوچک تنها در کنار بنگاه های بزرگ و از طریق خوشه سازی پایدار می مانند.
- تنها ۵ درصد از صنایع استان «های تک» هستند و ۶۳ درصد با فناوری متوسط یا پایین فعالیت می کنند؛ ضرورت تحول جدی در صنایع استان وجود دارد.
- بیشترین صنایع استان مربوط به صنایع غذایی (۶۰۰ بنگاه) است و پس از آن صنایع معدنی، فلزی و فرآورده های لاستیکی قرار دارند.
- نسبت مصارف به منابع بانکی در استان پایین است؛ مشکلات بوروکراسی و نبود نرخ بازدهی مناسب مانع جذب منابع می شود.
- پیشنهاد ایجاد نقشه راه مشترک بین اتاق بازرگانی، استانداری و دستگاه های اجرایی برای مسیر توسعه استان و تأسیس مرکز اندیشه ورزی جهت ترسیم آینده اقتصادی استان.

علی محمد شریعتی مقدم، رئیس کمیسیون کسب و کارهای دانش بنیان و اقتصاد دیجیتال اتاق بازرگانی خراسان رضوی

- پیشنهاد اجرای مدل همزاد دیجیتال در استان برای شناسایی ظرفیت های دانش بنیان و اقتصاد دیجیتال.
- تدوین برنامه توسعه صادرات شرکت های کوچک و متوسط در حوزه تحول دیجیتال.
- توسعه پلتفرم تقویم گردشگری و امکان سنجی ایجاد شهر غذا در شهرک صنعتی مشهد ۵.
- بسته حمایتی برای زعفران به عنوان پیشران گیاهان دارویی و استفاده از مزیت های مطلق این محصول.
- پیشنهاد ایجاد پلتفرم نقشه و تقویم گردشگری کشور، امکان سنجی توسعه شهرک صنعتی توس برای صنایع صادرات محور، و ایجاد شهر غذا در مشهد.

کیهان کاووسی، رئیس کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی اتاق بازرگانی خراسان رضوی

- اهداف کمیسیون شامل ارتقای حکمرانی اقتصادی، تعامل بخش خصوصی و دولت برای رشد استان، و هم افزایی بین کمیسیون های تخصصی است.
- پروژه های پیشنهادی شامل مهندسی مجدد فرآیند سرمایه گذاری، تحلیل عوامل مؤثر بر سرمایه گذاری و توسعه زنجیره ارزش گیاهان دارویی.

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 3 از 7	صورتجلسه کمیسیون مشترک اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی، بهبود محیط کسب و کار و کسب و کارهای دانش بنیان و اقتصاد دیجیتال عادی ☐ فوق العاده ☐ مشترک ☒	 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
	رئیس جلسه: علی محمد شریعتی مقدم دبیر جلسه: سهیل پروازی محل جلسه: ساختمان مرکزی اتاق مشهد تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۹/۲۲ ساعت شروع: ۰۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۳۰	

وی افزود: خراسان رضوی در تولید اپلیکیشن و فعالیت شرکت‌های دانش بنیان با فاصله بسیار پس از تهران، در رتبه دوم کشور قرار دارد و رتبه سوم از آن اصفهان است که این به معنای وجود طبقه خلاق در مشهد است البته لازم به ذکر است که گاهی ممکن است برخی از شرکت‌ها مجوز خود را در تهران به ثبت برسانند.

میرزایی با اشاره به اینکه توسعه چیزی جز صنعتی شدن نیست و صنعتی شدن نیز تنها در سایه تاسیس صنایع بزرگ محقق نمی‌شود، تصریح کرد: علت اهمیت بنگاه‌های بزرگ اقتصادی، در این است که سرمایه‌گذاری مجدد، انتقال تکنولوژی و ارتباط با بنگاه‌های جهانی صرفاً در بنگاه‌های بزرگ اتفاق می‌افتد. علاوه بر این، بنگاه‌های بزرگ در برابر تغییرات محیط بیرونی شکل می‌گیرند و تاب‌آوری بسیار بیشتری نسبت به بنگاه‌های کوچک دارند.

سیاست خوشه سازی؛ راهکار توسعه صنعتی استان خراسان رضوی

رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران با بیان اینکه بنگاه‌هایی با بیش از یک هزار نیروی کار در زمره صنایع بزرگ محسوب می‌شوند، یادآور شد: ارزیابی‌ها حاکی از آن است که ۷۱ درصد ارزش افزوده استان خراسان رضوی مربوط به بنگاه‌های بزرگ است. به عبارتی واضح‌تر، بنگاه‌های کوچک فقط می‌توانند در صورت خوشه‌ای شدن در کنار بنگاه‌های بزرگ پایدار بمانند؛ در غیر این صورت، با یک شوک بیرونی، از چرخه تولید باز می‌مانند.

وی با بیان اینکه اتاق بازرگانی مشهد می‌تواند در شناسایی خوشه‌های صنعتی استان ورود کند، اظهار کرد: سیاست خوشه سازی مهم‌ترین سیاستی است که در توسعه صنعتی استان خراسان رضوی باید به کار گرفته شود.

میرزایی افزود: تنها ۵ درصد از صنایع استان خراسان رضوی «های‌تک» بوده و حدود ۶۳ درصد صنایع این استان با فناوری متوسط و یا پایین فعال هستند. این بدان معناست که باید یک تحول جدی در صنعت این خطه رخ دهد؛ زیرا اگر چرخش فناورانه به موقع اتفاق نیفتد و بنگاه‌ها نتوانند فناوری و روش تولیدشان را اصلاح کنند، صنایع استان از چرخه تولید خارج خواهند شد.

رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران ادامه داد: بیشترین صنایع استان خراسان رضوی مربوط به حوزه صنایع غذایی با وجود ۶۰۰ بنگاه اقتصادی است و بعد از آن، صنایع معدنی و غیرفلزی، صنایع فلزی، فرآورده‌های لاستیکی، پلاستیکی و... در رتبه‌های بعدی قرار دارند. با نگاهی به این آمار، می‌توان به دستور کار سیاستی در این حوزه دست یافت.

وی با طرح این سوال که چرا نسبت مصارف به منابع بانکی خراسان رضوی پایین است؟ افزود: برخی از استان‌ها نه تنها تمام سپرده‌های بانکی خود را در قالب تسهیلات پرداخت کرده‌اند؛ بلکه از منابع بانکی دیگر استان‌ها نیز منتفع می‌شوند. البته منطقی است هر کجا که جریان مالی، نرخ بازدهی بالاتری داشته باشد، منابع به همان سو حرکت کند؛ اما سوال اینجاست که چرا خراسان رضوی نمی‌تواند نرخ بازدهی بالاتری داشته باشد؟ چرا بوروکراسی حاکم در این استان اجازه نمی‌دهد طرح‌های سرمایه‌پذیر اجرایی شود؟ اگر مسیر اجرای این طرح‌ها تسهیل شود و نظام بانکی نیز همراهی لازم را داشته باشد، ممکن است نسبت مصارف به منابع بانکی در این استان افزایش یابد.

میرزایی با بیان اینکه طی سال‌های اخیر، نرخ مشارکت اقتصادی خراسان رضوی افزایش یافته است، افزود: پیشنهاد می‌شود نقشه راه مشترکی بین اتاق بازرگانی، استانداری و دستگاه‌های اجرایی برای مسیر توسعه این استان تعیین شود. علاوه بر این، باید مرکز اندیشه ورزی به منظور اخذ اندیشه‌های متنوع برای ترسیم ۲۰ سال آینده اقتصاد این خطه ایجاد شود.

در ادامه، «شهرام عیدی زاده»، رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی مشهد به تشریح نمایی کلی از وضعیت اقتصادی استان پرداخت و اظهار کرد: بیش از ۹۵ درصد صنایع خراسان رضوی مربوط به بخش خصوصی و بنگاه‌های کوچک و متوسط است. از سویی، این استان به لحاظ درآمدهای سرانه وضعیت مطلوبی نداشته و حدود ۱ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر حاشیه‌نشین در مشهد وجود دارد؛ از این رو استان به لحاظ وضعیت حاشیه نشینی به نسبت جمعیت رتبه نخست را داراست. علاوه بر این، بیشترین نسبت اتباع خارجی به جمعیت نیز مربوط به استان خراسان رضوی است که این جمعیت، منابع را استفاده کرده و موجب عدم توسعه یافتگی استان خواهند شد.

نایب رئیس کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه‌های راهبردی اتاق بازرگانی خراسان رضوی افزود: استان خراسان رضوی در شاخص‌های پایش محیط کسب و کار و امنیت سرمایه‌گذاری نیز از رتبه چندان مطلوبی برخوردار نیست.

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 7 از 7	صور تجلسه کمیسیون مشترک اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی، بهبود محیط کسب و کار و کسب و کارهای دانش بنیان و اقتصاد دیجیتال عادی ☐ فوق العاده ☐ مشترک ☒	 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
	رئیس جلسه: علی محمد شریعتی مقدم دبیر جلسه: سهیل پروازی محل جلسه: ساختمان مرکزی اتاق مشهد تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۹/۲۲ ساعت شروع: ۰۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۳۰	

۲۴	شهاب ضرغامی	عضو	کمیته حقوقی و قضایی اتاق
۲۵	وجیهه آرمانی	کارشناس	اداره کل اقتصاد دارایی خراسان رضوی
۲۶	علی سپهر	رئیس	انجمن مراکز تحقیق و توسعه استان
۲۷	سعید محسنی	عضو هیات علمی	دانشگاه فردوسی
۲۸	رضا مقدم	مدیرعامل	ارزش نهاد ایرانیان
۲۹	سعید نجات زادگان	وکیل	دادگستری
۳۰	مصطفی عبداللہی	عضو	کمیسیون دانش بنیان
۳۱	مهدی تناور	عضو	کمیسیون مالیات
۳۲	محمد نجاریان	مسئول	کمیته گمرکی کمیسیون صادرات
۳۳	محسن دادخواه	عضو	کمیسیون مالیات
۳۴	سبحان جعفریان	عضو	کمیسیون دانش بنیان
۳۵	امیرعلی علوی	عضو	کمیسیون دانش بنیان
۳۶	هدا پیروی	عضو	کمیسیون دانش بنیان
۳۷	علیرضا رسولی	مدیرعامل	شرکت مقتدرمانا
۳۸	مهران مرشد	عضو	کمیسیون مالیات
۳۹	مهدی وطن پرست	رئیس	گروه تولید استانداری